

Проект програми розвитку
Комунального закладу
«Літературно-меморіальний музей
І.К. Карпенка-Карого міста Кропивницького»
на 2020-2024 рр.

**для участі в конкурсі на заміщення посади керівника
комунального закладу культури, підпорядкованого
управлінню культури і туризму Міської ради міста Кропивницького -
директора літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого**

Розробила: Хосяїнова Л.М.

I. МУЗЕЙ СЬОГОДНІ

Літературно-меморіальний музей визначного діяча української культури 2-ї пол. XIX - поч. XX ст. Івана Карповича Карпенка-Карого (Тобілевича) відкритий у 1995 р. у м. Кіровограді (нині - місто Кропивницький) за ініціативи Кіровоградської обласної організації Спілки письменників України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури з нагоди 150-річчя від дня народження драматурга і актора. Рішення № 16 про створення музею було прийняте виконавчим комітетом Кіровоградської міської ради 20.01.1993 р.

Музей розміщено у меморіальному будинку, з яким пов'язно 11 років життя письменника (1872-1883) у колишньому Єлисаветграді. У цих стінах він розпочав свою літературну діяльність. Оселя перетворилася на осередок мистецького, громадсько-політичного життя міста. Садиба Тобілевичів пам'ятає імена видатних діячів українського театру Миколи Садовського, Панаса Саксаганського, Марії Садовської-Барилотті, культурних та громадських діячів 2-ї пол. XIX ст. Миколи Лисенка, Марка Кропивницького, Миколи Аркаса, Марії Заньковецької, Михайла Старицького, Петра Ніщинського, Софії та Олександра Русових, Євгена Чикаленка, Олександра Тарковського.

Будівля музею є об'єктом культурної спадщини як пам'ятка історії - будинок, в якому жив І.К. Карпенко-Карий, а також як пам'ятка містобудування і архітектури «Колишній особняк».

У музеї три експозиційні зали. В одному з них розміщено стаціонарну виставку «І.К. Карпенко-Карий: життєвими стежками корифея».

Музей не обмежився дослідженням життєпису І.К. Карпенка-Карого та членів його славетної родини. Літературна карта області - різнобарвна, багата на імена та події. Їх висвітлюють тимчасові виставки у другому та третьому залах.

Музейні фонди налічують близько 16000 предметів. Серед них - матеріали більш як про 250 представників письменницького цеху - наших земляків. Для нащадків збережено прижиттєві видання творів І. Карпенка-Карого та М. Кропивницького, твори В. Винниченка, видані на поч. XX ст., оригінали фото корифеїв українського театру, меморії Євгена Маланюка, автографи Арсенія Тарковського, Василя Козаченка, Юрія Мокрієва, Сави Голованівського, Володимира Базилевського, Миколи Смоленчука, добірки книг наших краян 30-х рр. минулого століття, матеріали з особистих архівів письменників-земляків часів Другої світової війни та багато іншого.

У м. Кропивницький лише літературно-меморіальний музей І.К. Карпенка-Карого найповніше може представити інформацію про літературне життя міста й області, біографічні та фотодокументальні матеріали про письменників-земляків.

За 24 роки музей відвідало майже 80 тис. відвідувачів, для яких проведено більше як 2500 екскурсій, відкрито 190 виставок, проведено 350 заходів.

До уваги наших відвідувачів - літературно-музичні вечори і фестивалі, презентації нових творів письменників, зустрічі з членами Національної спілки письменників України та представниками різних творчих об'єднань і національних меншин, акторами, краєзнавцями, науково-практичні конференції, театралізовані свята, художні виставки, лекції. Від 2008 року в музеї проходять літературно-краєзнавчі читання, присвячені пам'яті знаного в Україні вченого-літературознавця, уродженця нашого краю Леоніда Куценка.

Основними статутними завданнями музею є:

- здійснення збору, збереження, дослідження архівних, фотодокументальних, речових пам'яток про життєвий і творчий шлях драматурга, корифея українського професійного театру І.К. Карпенка-Карого (Тобілевича), популяризація кращих творів вітчизняної літератури, імен письменників-земляків – уродженців нашого краю, створення літопису літературного життя області;
- проведення досліджень у галузі наукового комплектування фондів;
- систематизація музейних колекцій;
- складання наукових концепцій, написання тематико-експозиційних планів діючих експозицій та тимчасових виставок, наукових паспортів, текстів екскурсій, лекцій, наукових довідок;
- створення експозицій, виставок та проведення на їх основі науково-дослідницької та культурно-освітньої роботи;
- участь у підготовці та проведенні науково-практичних конференцій, музейних форумів;
- підготовка до друку різних видань: буклетів, путівників, каталогів, наукових статей, збірників тез науково-практичних конференцій;
- поширення інформації про діяльність музею, надання юридичним та фізичним особам консультацій щодо складу і змісту музейних колекцій, з інших питань музейної діяльності;
- сприяння підвищенню загальноосвітнього, фахового та культурного рівня широких верств населення, виховання у підростаючого покоління почуття патріотизму, любові до української літератури, до рідної мови;
- створення умов для зростання професійного рівня усіх категорій працівників музею;

– інші завдання, передбачені Статутом музею.

II. СУЧАСНА МІСІЯ МУЗЕЮ

Провідні музеологи світу пропонують визначити нове формулювання поняття «музей». Воно звучить так: «Музеї - це поліфонічні інклюзивні простори для діалогу про минуле та майбутнє, які сприяють розвитку демократії. Визнаючи та вирішуючи конфлікти і виклики сьогодення, вони зберігають артефакти та зразки для суспільства, захищають різноманітні спогади для майбутніх поколінь та гарантують всім людям однакові права та рівний доступ до спадщини. Музеї не для прибутку. Вони діють прозоро та активно співпрацюють з різними громадами та для них і збирають, зберігають, досліджують, роз'яснюють, організують виставкову роботу, покращують розуміння світу, прагнучи сприяти людській гідності та встановленню соціальної справедливості, глобальної рівності та планетарного добробуту».

Музей, який хоче бути успішним, повинен бачити і усвідомлювати виклики нового часу і стрімко змінюваного світу, формувати нові стратегічні цілі та пріоритети, спираючись на власний потенціал та досвід.

Серед завдань - залучення до музею широкого загалу відвідувачів, забезпечення повноцінного функціонування музею як наукового та культурно-просвітницького закладу, сприяння його розвитку як осередку культурно-мистецького життя, піднесення рівня роботи закладу відповідно до сучасних вимог.

Функції сучасного музею надзвичайно складні. І хоча найголовніші з них - збирання, вивчення і експонування пам'яток історії, культури, мистецтва, важливим різновидом музейної діяльності стає і дозвілєва. Інтеграційний процес музеїв у сферу розваг виявляється у створенні в музейних закладах функціональних приміщень для організації проведення заходів дозвілля і розваг (концертні зали, клубні кімнати), оренда музейних приміщень для проведення рекреаційних та розважальних заходів, використання в музейній діяльності форм відпочинку, дозвілля і розваг (гуртки, хобі-групи, свята, театральні, музичні, літературні, тематичні вечори, конкурси, фестивалі, творчі лабораторії, вечори відпочинку).

Сильними сторонами музею є:

1. Меморіальність будинку, в якому розміщено музей.
2. Приміщення (175 м²) відремонтоване і згідно з Законом України від 23.09.2008 р. № 574-VI як пам'ятка культурної спадщини «Будинок, в якому жив І.К. Карпенко-Карий (Тобілевич)» не підлягає відчуженню (приватизації).
3. Наявність фондосховища, пожежної та охоронної сигналізації.
4. Наявність цікавого музейного зібрання, яке нараховує майже 16000 музейних предметів.

5. Налагоджені партнерські стосунки та активна співпраця з іншими закладами культури (музеями, бібліотеками, театрами, музичними школами, художньою школою), навчальними закладами, громадськими організаціями (обласним осередком НСПУ, літературним об'єднанням «Степ», Конгресом літераторів України, Асоціацією українських письменників, Центром національних культур «Єдина родина» та ін.).

6. Налагоджена співпраця з учбовими закладами міста: ліцеєм мистецтв, коледжем технічного університету, педагогічним університетом, художньою школою, загальноосвітніми школами міста.

7. Високий професійний рівень науковців.

8. Налагоджена активна збиральницька, експозиційно-виставкова, масова науково-просвітницька діяльність.

9. Налагоджена робота з наукової обробки та збереження музейного зібрання.

10. Доступні ціни на платні послуги (вхідні квитки, екскурсійні та лекційні путівки).

11. Виконання фінансового плану співробітниками музею.

12. Наявність площ для рекреаційної зони (1750 м²).

13. Територія майбутньої рекреаційної зони відгорожена від сусідських приватних домоволодінь капітальним парканом.

14. Наявність музейного сайту та сторінки в Фейсбукі.

15. Активна співпраця з мас-медіа.

Складнощі у діяльності музею:

1. Створення привабливої виставки в літературному музеї потребує в рази більше зусиль, ніж в будь-якому іншому: література не виявляє емоції у спосіб, доступний для споглядання. Експонати невеликі за розміром, не дуже яскраві.

2. Музей віддалений від центру міста, відсутнє зручне транспортне сполучення.

3. Відсутні дороговкази до музею від центральної частини міста.

4. Пішохідні підходи до музею небезпечні (на вул. Тобілевича відсутні тротуари).

5. Невеликі площі 3-х експозиційних залів (25 м², 33 м², 24 м²) та фондосховища (18 м²).

6. Відсутність меморіальної стаціонарної експозиції.

7. Відсутність сучасного музейного обладнання для експозиційних залів та фондосховища.

8. Відсутність у штатному розписі музею програміста, художника-оформлювача, 2-ї штатної одиниці науковця-фондовика.

9. Відсутність у фондосховищі та експозиційних залах сучасного обладнання для контролю температурно-вологісного режиму, кондиціонерів.

10. Відсутність фінансування для:
 виготовлення проекту меморіальної експозиції
 реставрації музейних предметів
 закупівлі музейних предметів
 стажування науковців на базі провідних літературних музеїв України
 наукових експедицій.

11. Недостатня технічна та технологічна оснащеність музею.

12. Відсутність облаштованої рекреаційної садової зони.

III. ПРІОРИТЕТНІ ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ПЛАНУ РОЗВИТКУ

- подальший розвиток музею як багатофункціонального центру, що поєднує можливості літератури, культури, освіти з окремими функціями дозвіллевого центру;
- служіння суспільству та суспільним інтересам, відкритість та доступність для відвідувачів: реальних, віртуальних, з обмеженими можливостями, пільговиків;
- якісне виконання головних функцій музею: збирання, збереження, дослідження та експонування фондів в інтересах суспільства;
- забезпечення збереження фондової колекції шляхом оцифрування та представлення її найціннішої частини в інтернет-просторі;
- поглиблення і урізноманітнення співпраці музею з громадою, науковими установами, освітніми закладами;
- подальше формування активного кола друзів, прихильників, волонтерів, спеціальних та цільових аудиторій;
- на основі продовження постійного дослідження своєї аудиторії, вивчення і формування її запитів збільшувати кількість відвідувачів;
- забезпечення максимальної доступності до культурних цінностей, інформації та знань з питань літературного краєзнавства для населення міста, області, регіону, зарубіжних гостей;
- подальша комп'ютеризація та інформатизація музею;
- подальша активна співпраця з іншими музеями, бібліотеками, музичними школами, художньою школою, навчальними закладами, громадськими організаціями міста й області;
- збереження високого професіоналізму, підготовка та перепідготовка кадрів, стажування співробітників музею в провідних музеях літературного профілю України;

- розвиток моделі сучасного музейного колективу з акцентом на ефективне використання потенціалу кожного співробітника;
- впровадження щорічного моніторингу якості роботи наукових співробітників;
- забезпечення професійного зростання кожного працівника і спільної командної роботи;
- формування сприятливого іміджу музею;
- створення конкурентоспроможного музейно-туристичного продукту;
- широке представлення музею в інформаційному просторі;
- модернізація музейного сайту.

IV. ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАВДАНЬ

Науково-фондова робота

Основою успішного виконання музеєм своєї місії та головних завдань є науково-фондова робота. У 2020-2024 рр. на цьому напрямі, зокрема, планується:

- поповнювати музейну колекцію не менше як на 300 експонатів [200 - основний фонд, 100 - науково-допоміжний] (щорічно);
- продовжити фотофіксацію основних груп експонатів (щорічно);
- продовжити реєстрацію музейних предметів основного та науково-допоміжного фонду у книгах надходжень та інвентарних книгах (щорічно);
- продовжити подальшу паспортизацію музейних предметів, що належать до основного фонду зібрання (щорічно);
- продовжити роботу по створенню каталожних картотек (щорічно);
- продовжити роботу по маркуванню музейних предметів та підтримці в актуальному стані списків предметів для евакуації у разі виникнення надзвичайних ситуацій (щорічно);
- продовжити фотофіксацію фондової документації з метою її підтримки в актуальному стані (щорічно);
- розпочати електронний облік фондової колекції (за умови належного технічного оснащення і кадрового забезпечення);
- оприлюднювати наукові дослідження «З колекції музею» на музейному сайті (щорічно);

- провести звірення наявності предметів науково-допоміжного фонду з фондово-обліковою документацією (2020 р.);
- забезпечити фондосховище музею електронними приладами для вимірювання показників температурно-вологісного режиму (2020 р.)

Науково-дослідна робота

Закон України «Про музеї та музейну справу» визначає музеї як науково-дослідні та науково-освітні установи. Науково-дослідна робота – підгрунття високоякісної діяльності всього музею. Здійснювати і вдосконалювати цю роботу планується за такими напрямками:

- проведення бібліографічних досліджень та підготовка текстів статей, присвячених письменникам та митцям краю, подіям у літературному та мистецькому житті Кропивниччини (2020-2024 рр.);
- підготовка тексту лекції «Література ХХІ століття нашого краю» (2020 р.);
- підготовка текстів тематичних екскурсій:
  - до 60-річчя від дня народження письменника, сценариста, режисера О.Ю. Жовни (2020 р.)
  - до 165-річчя від дня народження актриси М.К. Садовської-Барилотті (2020 р.);
- адаптація текстів вже існуючих та нових лекцій до формату відеопрезентацій (2020-2024 рр.);
- підготовка текстових матеріалів для буклетів:
  - до 175-річчя від дня народження І.К. Карпенка-Карого (2020 р.)
  - присвяченого видатним особистостям, які бували у будинку Тобілевичів у 2-й пол. ХІХ - на поч. ХХ ст. (2020 р.)
  - «Музей - учбовому закладу: стратегія співпраці» (2020 р.);
- підготовка електронної збірки кращих статей науковців музею до 25-річчя з дня його відкриття (2020 р.);
- підготовка текстів виступів для Куценківських читань (2020-2024 рр.);
- створення наукових паспортів як кінцевого результату наукового дослідження експонатів (2020-2024 рр.);
- підтримання в актуальному стані довідкових картотек (2020-2024 рр.);
- розробка наукових концепцій і тематично-експозиційних планів виставок (2020-2024 рр.)

Науково-експозиційна робота

Науково-експозиційна робота – один з основних напрямків музейної діяльності, який передбачає: створення постійних експозицій, тематичних стаціонарних та пересувних виставок, а також проведення попередньої науково-дослідної роботи – наукове проектування експозиції, виставки, розробка структури, тематико-експозиційного плану, етикетажу, тексту екскурсії.

Враховуючи те, що візитною карткою музею, його обличчям є експозиція, у найближчі п'ять років музей планує:

- замовити проект експозиції «Родина Тобілевичів: минуле і сучасність» - (2020 р., за наявності достатнього фінансового ресурсу);
- побудувати згідно проекту експозицію «Родина Тобілевичів: минуле і сучасність» (2020 р., за наявності достатнього фінансового ресурсу);
- створити тимчасові виставки, присвячені ювілеям письменників-земляків, а також тематичні:
  - до 65-річчя від дня народження актора, режисера В.Д. Дейнекіна - (2020 р.)
  - рідкісних видань творів І.К. Карпенка-Карого та М.Л. Кропивницького [Куценківські читання] (2020 р.)
  - до 60-річчя від дня народження письменника, сценариста, режисера О.Ю. Жовни (2020 р.)
  - «В світі все починається з мами», присвячена матерям письменників-земляків (2020 р.)
  - до 165-річчя від дня народження актриси М.К. Садовської-Барилотті - (2020 р.)
  - до 110-річчя поета і прозаїка С.О. Голованівського (2020 р.)
  - до Міжнародного дня друзів. В.Ф. Лисенку, керівнику видавництва «КОД» - 80 років (2020 р.)
  - фотоестюдів О.В. Коломінова до Міжнародного дня фотографа (2020 р.)
  - до 70-річчя від дня народження письменника, Шевченківського лауреата Г.Д. Гусейнова (2020 р.)
  - до 100-річчя від дня народження поетеси Г.С. Берізки (2020 р.)
  - «Свята і будні музею І.К. Карпенка-Карого» до 25-річчя відкриття музею (2020 р.)
  - листовних карток і конвертів літературної тематики до Всесвітнього дня пошти (2020 р.)
  - до 200-річчя поета А. Фета (2020 р.)
  - до 65-річчя колекціонера Ю.В. Тютюшкіна (2020 р.)
  - до 90-річчя поета-гумориста Б.Ф. Чамлая (2021 р.)

- до 120-річчя письменника Ю.О. Мокрієва (2021 р.)
  - до 100-річчя літературознавця Ф.К. Сарани (2021 р.)
  - «Ілюстрації Федора Лагна до дитячих книг Володимира Кобзаря» (2021 р.)
  - до 80-річчя поета В.В. Гончаренка (2022 р.)
  - до 75-річчя письменника В.Ф. Кобзаря (2022 р.)
  - до 65-річчя краєзнавця Ф.І. Шепеля (2022 р.)
  - до 60-річчя О.І. Дорошева, актора театру ім. М. Кропивницького (2023 р.)
  - до 65-річчя краєзнавця і педагога С.І. Шевченка (2023 р.)
  - до 55-річчя краєзнавця і письменника О.О. Бабенка (2023 р.)
  - до 110-річчя письменника Г.А. Карєва (2024 р.)
  - до 170-річчя видатної актриси театру корифеїв М.К. Заньковецької (2024 р.);
- створювати виставки, присвячені культурі і традиціям національних меншин області (2020-2024 рр.);
- влаштовувати пересувні тематичні виставки для участі в Центрально-Українському музейно-туристичному фестивалі до Дня туризму (м. Кропивницький) (2020-2024 рр.);
- створювати виставки в рамках спільного з КХШ ім. О. Осмьоркіна художнього проекту «Українська і світова література очима дітей» (2020-2024 рр.)

Науково-просвітницька діяльність

Музей існує для відвідувачів. Саме їхній інтерес до музею є визначальним критерієм його успішності. Культурно-просвітницька робота дозволяє музею бути ефективним, формувати і розширювати свою аудиторію, відповідати її запитам, бути частиною сучасної культурної індустрії.

Науково-просвітницька робота набуває різноманітних форм, а саме: проведення екскурсій, читання лекцій, проведення уроків-екскурсій та тематичних вікторин, організація творчих зустрічей, проведення мистецьких акцій за участі творчих організацій – музичних колективів, театру.

З метою постійного вдосконалення і оновлення цієї роботи музей планує:

- розробити освітню програму «Музей - учбовому закладу: стратегія співпраці» (2020 р.) до якої увійдуть:
  - уроки літератури рідного краю на базі музейних виставок

- виїзні екскурсії, присвячені письменникам-землякам, чії твори вивчаються в шкільній програмі, письменникам-ювілярам, письменникам – лауреатам літературних премій, письменникам-краєзнавцям
  - цикл лекцій «Літературна Кропивниччина»
  - творчі зустрічі з письменниками в рамках проекту «Урок літератури в музеї»
  - інтерактивні екскурсії, творчі заходи, концертні програми в рекреаційному просторі - садовій зоні музею під час перебування дітей у шкільних таборах;
- розповсюдити буклети «Музей - учбовому закладу: стратегія співпраці» по навчальних закладах міста (2020 р.);
- проводити обласні літературно-краєзнавчі Куценківські читання (2020-2024 рр.);
- продовжити цикл зустрічей «Літературний портрет» (2020-2024 рр.);
- продовжити проект «Урок літератури в музеї» (2020-2024 рр.);
- продовжити проведення заходів спільного з КХШ ім. О. Осмьоркіна художнього проекту «Українська і світова література очима дітей» (2020-2024 рр.);
- започаткувати проект «Презентація: відкриваєм нові імена і книги» (2020 р.);
- презентувати виставки згідно плану експозиційно-виставкової роботи (2020-2024 рр.);
- провести турнір молодих поетів до Всесвітнього дня поезії (2020 р.);
- проводити заходи до Міжнародного дня музеїв (2020-2024 рр.);
- брати участь у Центрально-українському музейно-туристичному фестивалі (2020-2024 рр.);
- проводити літературно-мистецькі зустрічі «На цій землі нас не здолать» до Дня захисника України (2020-2024 рр.);
- проводити Дні відкритих дверей до:
- Міжнародного дня музеїв (2020-2024 рр.)
  - Дня незалежності України (2020-2024 рр.)
  - Дня міста (2020-2024 рр.)
  - Дня народження І.К. Карпенка-Карого (2020-2024 рр.);
- публікувати в місцевих і всеукраїнських друкованих та електронних засобах масової інформації статті науково-популярного, літературно-

краєзнавчого характеру за наслідками науково-дослідної роботи, інформаційні повідомлення про музейні виставки та мистецькі заходи (2020-2024 рр.);

– з метою збереження на терені краю самобутньої народної культури, звичаїв, традицій, обрядів національних меншин проводити такі заходи:

- цикл виставок, присвячених літераторам – представникам національних меншин (2020-2024 рр.);
- цикл зустрічей з літераторами – представниками національних меншин (2020-2024 рр.);
- презентації книг, авторами яких є представники національних меншин (2020-2024 рр.)

– продовжити співпрацю з ліцеєм мистецтв, коледжем технічного університету, педагогічним університетом, художньою школою, театром ім. М. Кропивницького, музичними школами, бібліотеками міського та обласного підпорядкування (2020-2024 рр.)

Туристична діяльність

– забезпечити комфортне середовище для відвідувачів, обладнавши експозиційні зали кондиціонерами (2020-2021 рр.);

– створити рекреаційний простір для відвідувачів різного віку, відповідно облаштувавши прилеглу до музею територію (2020-2024 рр., за наявності достатнього фінансового ресурсу);

– розміщувати матеріали про музей на спеціальних туристичних сайтах «Подорож Україною», «Україна ХХІ ст.», «Музеї та пам'ятки України» та ін. (2020-2024 рр.);

– розповсюдити рекламно-видавничу продукцію музею по туристичних агенціях міста (2020-2024 рр.);

– продовжити пішохідні екскурсії «Літературно-мистецькими стежками Чечори та Бикової» (2020-2024 рр.)

Видавнича, інформаційна робота і комунікація

– видати рекламну продукцію:

- буклет, присвячений 175-річчю від дня народження І.К. Карпенка-Карого (2020 р.)
- буклет, присвячений видатним особистостям, які були у будинку Тобілевичів у 2-й пол. ХІХ - на поч. ХХ ст. (2020 р.)
- буклет «Музей - учбовому закладу: стратегія співпраці» (2020 р.)
- календарі щорічні (2020-2024 рр.)
- афіші виставок та заходів (2020-2024 рр.)

- оновити веб-сайт, забезпечити оперативне висвітлення музейних новин (2020-2024 рр.);
- поглиблювати співпрацю з провідними друкованими ЗМІ, теле- і радіокомпаніями, інформаційними агенціями, інтернет-редакціями (2020-2024 рр.);
- активізувати присутність музею в соціальних мережах, «Музейному просторі», на сторінці Facebook (2020-2024 рр.)

Господарська діяльність

- повторно клопотатися перед депутатами Міської ради про облаштування тротуарів по вул. Тобілевича (2020 р.);
- відремонтувати цегляну огорожу музею (2020 р.);
- придбати відеопроєктор для використання під час музейних заходів (2020 р.);
- замінити в експозиційному залі № 3 лампи розжарювання на енергозберігаючі (2020 р.);
- забезпечити фондосховище музею електронними приладами для вимірювання температурно-вологісних показників (2020 р.);
- встановити в експозиційному залі музею кондиціонер (2021 р.);
- замінити у фондосховищі пристосовані бібліотечні стелажі на спеціальні - (2021 р.);
- придбати стільці для проведення масових заходів (2022 р.);
- придбати відеокамеру та фотоапарат для фіксації всіх заходів у музеї (2023 р.);
- замінити вхідні фасадні двері (2023 р.);
- здійснити реставрацію музейних предметів - старовинних меблів (2020-2024 рр.)

Удосконалення інфраструктури музею

- створити проект з ландшафтного впорядкування і облаштування прилеглої до музею території (двір та садок) з метою їх використання в якості майданчика для концертів, творчих заходів, рекреаційного простору для відвідувачів різного віку [довідково: при загальній площі виставкових залів 81 м² зона зелених насаджень складає 1400 м²] (2020 р.);

– розпочати поетапне втілення в життя проекту ландшафтного впорядкування прилеглої до музею території (2020 р., за наявності достатнього фінансового ресурсу).

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. Розширення музейної аудиторії.
2. Збільшення кількості відвідувачів.
3. Збільшення кількості виставкових проектів.
4. Зростання кількості музейних предметів, експонованих на виставках.
5. Збільшення простору для інтерактивних заходів та рекреації.
6. Збільшення асортименту рекламної продукції.
7. Модернізація матеріально-технічної бази музею.
8. Максимальне розкриття потенціалу кожного наукового співробітника та стимулювання відповідальних, ініціативних та ефективних працівників.
9. Впізнаваність музею на ринку культурних послуг.

Виконання всіх зазначених завдань заплановано здійснювати за рахунок власних коштів, спонсорської допомоги, бюджетного фінансування.